

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, October' 1-ső napján 1819.

Nagy Britannia.

Huntnak Londonba való pompás bemenetelét, a' melly Sept. 13-dikán ment véghez, így adják elő az ott kijövő Ujságlevelek: —

„Ezen néptébolygásnak, melyről elmerik mondani a' Londoni levelek, hogy ilyent a' legidősebb ember soha se' látott, a' legifjabb pedig soha el nem fog felejtteni, a' nap is legszebb idővel szolgált. A' Huntnak elébe ment sokaságot legalább is 300,000 emberekre lehet számolni. Hunt egy keveset késvén, az alatt a' várakozó sokaság külömbkülömb járdziságokkal töltötte idejét, a' milyen volt egyebek között, hogy egy tatskó kutya (más levelek szerint egy nagy mézáros kutya) a' nép közzé botosáttatván, le's fel járkált 's a' nyakán lévő pléhen ily irás olvastatott: *Nem kell a' kutya taksa!* — Egy más helyen valami Hunt nevű hajdani Serfözőnek serét árulták, ily czímű czégérrel: *Valóságos reformált Ser* (vagy a' ki inkább szereti: Sör). Jó kelete volt. — Huntnak Walker nevű barátja *Islingtonba* ló háton, oly sebesen mint csak a' ló vágathatott, megérkezvén, jelentette a' várakozó sokaságnak, hogy a' tisztelet' tárgya már csak két Anglus mértföldnyire van; Watsonnak pedig egy levelet adott által, melyben ezt arra kérte Hunt, hogy úgy intézzen el mindeneiket, hogy idővesztés nélkül folytathassák bemeneteljüket. Erre nézve azt se' engedte-meg, hogy szekere

elől a' lovak kifogattatván, emberek fogják be magokat. Végezetre 3 óratájban maga Hunt is megérkezett egy postakotsiban *Islingtonba*; mellette két szép öltözetű aszszonyságok ültek. A' népnek örvendező kiáltozása oly nagy volt, hogy fél orányi távolságra lehetett hallani; örömtündöklött mindeneknek ábrázatján; ha egy ember érkezett volna meg a' végre, hogy Angliának egész nemzeti adósságát egyszerre lefizesse, ezt is lehetetlen lett volna nagyobb örvendezéssel fogadni. *Islingtonban* csak addig állapodott-meg Hunt, míg a' kíséző sereg rendbe állott, midőn a' postakotsiból egy úgy nevezett Landaui (fedetlen) kotsiba, melyet hat barna paripák vontak, által ülven, bemenetelét ebben tartotta. A' sereg ily rendel indult-be *Londonba*. Legelől néhány száz emberek mentek, nagy tölgy és nyárfa agokat magasan feltartva vívén. Ezeket követték: egy főrfiú, ki, néhány hajitódárdákat, mellyek tsumóba kötve lévén az egygyességet jelentették, vasvillába szurva és magasan feltartva vitt; a' Kétszázakból álló Biztosság, fejez páltzatskákkal, 's veres pántlikával 's borostyán ágatskákkal ékeskedő kalappal; egy ember egy zöld zászlóval, melyre ily irás volt arannyal kivarva: *Polgári és Vallási közönséges Szabadság!* Az irás alatt Irlándia' Hárfája személtetett; egy muzsikáló kar; egy fejez zászló, melyről fekete fátyol függött, 's reá ezen szavak voltak fekete betűkkel irattatva: *A' Manchesterben 1819-ben Aug. 16-dikán*

meggyilkoltatott Reformálóknek emlékezetére!; lovas tsoportok; egy három (fejér, zöld, veres) színű nagy zászló, melyre arannyal ezen nevek voltak váratatva: *Anglia, Skotzia, és Irlandia!*; külömbkülömb czéhek, fehér páltzátskákkal 's pánthikás kalappal; egy régi veres zászló ily felyülirással: *Közönséges voksolási Jus*; Kotsik, mellyekben a' *Hunt*' barátjai és oly irók ültek, kik az újságlevelek' számára ezen pompáról jegyzéseket tettek; egy kék Zászló, mellyen ily irás olvastatott: *Nyomtatásbéli szabadság a' Szabadságnak Palladiuma!*; egy kotsi, melyben *Wat-son, Preston, Thistlewood,* 's több ilyenek ültek; egy ember skárlát-piros zászlóval, melyre ezen szavak voltak arannyal varva: *Hunt, a' Szabadságot megmentő heros!*; egy muzsikáló kar; *Hunt* maga a' fedetlen kotsiban, kinek hátamegett egy ember állván veres zászlót tsóvált a' feje felett, mellyen ily irás olvastatott: *Szabadság vagy Halál!*; lovas és gyalog tsoportok; egy ember, ily irásos, fehér selyem zászlóval: *Esküdtek által kell folytatódni a' pereknek!*; az említett zászlókról mindenikről fekete fátyol függött-le a' *Manchester*i gyűlésen megöletett embereknek emlékezetére nézve: —“

„Ezen rendkívül való 's méllyen megillető nézőjátékot (így szollnak a' *Times* levelek' iróji) valósága szerint lerajzolni, lehetetlen. A' sereg' elején vitetett zöld ágak egész egy mozgó erdőt képzeltek. A' *Londoni* véghetetlen sokaság között, melly azon utzákon, hol ez a' bemenetel tartatott, minden falakat, házfedeleket, ajtókat, ablakokat eltöltött, ezerenként, 's tíz ezerenként nyomakodott elébbelébb a' bemenetelt tartó Reformálók' serege. Azt lehetett volna mondani, hogy emberek özönvize áradott-ki, melly a' föld' golyobisának minden részeit elborította, mivelhogy az, a' ki ezen öszszegyüle-

zett népet 300,000-re betsüli, sokkal kevesebbet mondott a' valóságnál. *Hunt,* (a' két tsinos aszszonyságok mellett) ezen egész pompa alatt, levett kalappal állott a' kotsiban, 's nagy tisztelettel köszöntötte jobbrabalra a' népet. Fekete Frack, fekete mejjrevaló, 's fehér pantalon volt az öltözete; fehér kalapját kezében tartotta. Az utzákat, a' hol elment, úgy ellepte volt a' nép, hogy meg lehetett volna fuladni. Midőn a' *Mansions-house* előtt, a' hol a' *Lordmájor* mint *Lordmájor* lakik, elmentek a' Reformálók, a' nép egy kevéssé goromba hangon nyilatkoztatta-ki azt, hogy a' *Lordmájor* *Urra* neheztel, minthogy az efféle népgyűléseknek ellenzője, *Hunt* ellenben háromszor köszöntötte őtet nagy tisztelettel, látván, hogy egy ablak' szeglete mellől szemléli a' győzedelmi pompát. A' sereg egyenesen a' *Korona* és *Vasmatska* nevű vendégfogadóba vette menetelét, a' hova megérkezvén a' kotsiból beszédet intézett *Hunt* a' néphez, melyben efféléket mondott nékie: Hogy ma nem néki (nem *Hunt*nak), hanem a' a' Reformálásnak tart innepet a' nép; hogy a' *Manchester*i Magistratusnak 's az oda-való Polgári katonaságnak Aug. 16-kán kimutatott magaviselete a' Reformálódásnak ügyét néhány esztendőkkel elébb taszította; hogy ő megesküdött, hogy addig, míg ezen *Manchester*i gyilkosok közül néhányak meg nem büntették, se' bort, se' taksált sert, se *liquort* (pálinkát, 's rozsolist) nem iszik; 's ezen esküvést meg is tartja ám! tsak arra kéri minden barátjait, és jó akaróit, hogy ezen napon tsendességgel oszoljanak széllyel honnyaikba. — Beszédét három köszöntéseken végezte (de a' mellyeket nem jegyezték fel az irók), így szollván: *Minekélötte eloszlanánk, vegyünk bútsut hármas köszöntéssel egymástól — a' melly véghez menvén, azalatt a' 400 személyek-*

re való asztal felterített; az Elölülőség
 elébb Sir *Wolseleynek*, de ő fel nem
 valólván azután *Gale Jonesnek*, hanem
 ezzel nem mindenek lévén megelégedet-
 tek, végezetre, a' Wat-son jóvallisára
 magának *Huntnak* ajánlatott az Elöl-
 ülőség, a' ki azt nagy tapsolások között
 fel is vállolta. Az ebédhez estvéli 8 óra
 után 20 minutakor ültek-le, minthogy
 Hunt, Moorhouse, és West ek-
 kor érkeztek-be a' szalába. A' nagy ör-
 vendezésnek tsendesedése után Hunt
 asztali imátságot mondott 's azután több
 mint 400 Reformálókkal asztalhozült.
 Asztal után a' muzsikáló karok szollittat-
 tak elő. Más alkalmatosságokkal ilyen-
 kor ezen éneken szokták volt elkezde-
 ni a' muzsikálást: *God save the King*
 (Isten tartsd-meg a' Királyt) de most meg-
 határozott módon azt kívánták, a' mint
 történt is, hogy ezeken kezdjék: *Rule*
Britannia! és *Saira!* melly utolsó a'
 Frantzia Országi egygyik revoluziós ének.
 — Azután ismét beszélni kezdett Hunt,
 mondván: „Hogy ő jól érzi, hogy azon
 kedvességet, melyben most a' nép előtt
 van, a' Manchesteri történeteknek kö-
 szönheti, melyre nézve ő a' Reformálás'
 ügyében mindent elkövetni fog mérész-
 leni. Az ő ajakai között azonközben leg-
 kissebb lázszó ki nem fog jöni, és ő kéri
 Birnie Urat, a' Politziai Biz-
 tostisztet, ki kétségkívül ezen szalában
 is jelen van, hogy minden szavakra szo-
 rosan figyelmezzon. Azután a' pohárkö-
 szönések 's az a' Marsiliai ének, mel-
 lyel a' Frantzia revoluzió kezdetében
 egy Marsiliai fegyveres sereg Párisba ment
 volt, következtek. Gale-Jones is tar-
 tott egy rövid beszédet, melyben úgy fe-
 jezte-ki magát, hogy Hunt a' Ministe-
 ri, Magistratusi, és Katonai despotismus
 Hydráján győzedelmeskedett. Beszédét
 a' Hunt' egészségiért való iváson végez-
 te. Hármaz éljen kiáltás után Hunt még

egy megköszönő beszédet tartott, mely-
 ben életebeli pályafutásának nevezetesebb
 szakaszait előbeszéllvén a' Manchesteri
 történeteken végezte — 's éjjél után va-
 lami 1-gyedfél óratájban barátjainak jó
 éjtszakát kívánván, azzal a' társaság el-
 oszlott. — Azt jegyzik-meg, hogy Hunt
 az egész vendégeskedés miatt nem ivott
 egyebet tiszta viznél. A' vendégek, va-
 lamint szintén a' népnek nagyobb része,
 borostyán ágakkal ékeskedtek ezen na-
 pon.

Némelly Londoni újságlevelek sze-
 rént Hunt egy olyan heves beszédet
 tartott ezen vendégség' alkalmatosságá-
 val, hogy egész valósága szerént még
 magok ezen levelek se' tartották jónak
 kiadni. — Hunt egy poharat a' *Man-*
chesterben még fogságban lévő 9 Refor-
 málók' egészségiért, 's egy mást a' *Brutu-*
séért köszönt-el, azt mondván, hogy
 megérdemli, mert iparkodása által Ro-
 ma' boldogságát 's az akkor uralkodott
 Tyrannusságnak eltöröltetését elősegél-
 lette.

A' Hunt népgyűléseinek gondolkodá-
 sával ellenkező, de a' Manchesteri Magistra-
 tuséval nagyon megegyező lépést tett az
 Oxfordi Magistratus, kihirdetvén a'
 Londoni Udvari Ujságban, hogy ő a'
 mostani lármás népgyűlésektől, mint
 pestistől úgy undorodik, azt tartván, hogy
 mind ezek, a' Constitutzióval megegy-
 gyező reformálásoknak színe alatt, egye-
 nesen minden eddig fennállott polgári
 rendnek felforgatására, 's minden rang-
 béli külömbségnek, 's tulajdoni szent
 jusoknak eltörlésére czéloznak. Azonköz-
 ben meg mind ezen veszedelmes Politi-
 kai Reformálóknál is veszedelmesebbeknek
 tartja az Oxfordi Magistratus azokat
 az embereket, kik a' Keresztyénségnek
 kiirtásán iparkodnak, midőn a' *Szent*
Írást szidalmazván, azt a' közönség megve-
 tésének 's tsufolódásának kiteszik, 's az

abba befoglaltatva lévő nagy igasságokat hamisságoknak hirdetik. A' végén ezen nyilatkoztatásának köszönetet intéz ezen Magistratus a' Régens Princzhez, azért, hogy oly hathatós és siető eszközöket vétetett elő, mellyek által ezen tilalmas és zürzavaros népgyűlések meggátoltattak, 's a' *Profanus* és Istenkáromló irásoknak Szerzőjik és elterjesztőjik, üldöztettek és megbüntettetnek.

Spanyol Amerika.

A' La Plata viz mellett formálódott Respublika' Constitúziója, melly a' múlt Május' 25-dikén Buenos-Ayresben közönségessé tétetett, tsaknem egészen megegyez az Északi Amerikai Státusokéval. Sarkalatos princzipiumai ezek: — A' törvényhozó hatalom egy Nemzeti Congressus' kezébe tétetett-le, a' melly két Kamarából áll, úgymint: Képviselők' kamarájából és Senátusból. Azt, a' szövetségbe állott külömbkülömb Státusok' küldöttjeik teszik. Mindenik szövetséges Status annyi képviselőt küld, a' hányszor 20,000 lelkek találhatnának benne. A' Képviselőnek 26 esztendős embernek, és 7 esztendőtől fogva való polgárnak kell lenni, 's 4000 Piastert érő vagyont kell birni, vagy is valamelly hasznos keresményt kell folytatni. A' képviselők' ideje négy esztendőig tart. Fellelése a' képviselőknak minden második esztendőben kilépik. Minden törvényeknek, mellyek az adónak meghatározását illetik, jóvállási jussával ő bír (vagy más szókkal: ezen törvényekre nézve övé az *initiativum*), A' Státus' három legfőbb testjeinek tagjait, a' Ministereket, Követeket, Püspököket, Generálisokat, Kormányozókat, a' legfőbb Birákat, a' hazaárulásért, a' Státus' vagyonaival való rossz gazdálkodásért, a' Constitúciónak megsértéséért, 's a' többi, ő vádolhatja-

el. A' Senatus' tagjait a' Szövetségetformáló Státusok nevezik; egygyik annyit nevez mint a' másik. Senki se' lehet Senátor, ha 35 esztendőt el nem töltött, ha 8000 Piastert érő vagyonnal nem bír, vagy valamelly tisztos foglalatoskodást nem folytat. A' Congressus' munkái ezek: Törvényeket hozni, hadat hirdetni, békesseget kötni, adót határozni, 's taksákat kiírni, mellyeknek a' Szövetség' minden Státusaiban egyenlő lábakon kell állaniok: de minden meghatározás után tsak két két esztendeig állhatnak-fenn, 's ekkor újabban meg kell határozatniok. A' Végrehajtó hatalom egy Direktornak adatik által. Senki nem lehet Direktor, ha Polgári jussal nem bír, ha válosztatása előtt 6 esztendőktől fogva az Országban nem lakott, 's legalább is 35 esztendőt nem élt. A' Direktor a' hadi és tengeri erőnek is feje. A' nemzet bír azzal a' jussal, hogy a' Constitúziót megváltoztassa: de a' melly mellett megtartani tartozik a' Constitúzionális formulákat. A' törvény előtt minden emberek egyenlők; a' nyomtatás szabad; a' magános tselekedetek, ha senkinek nem ártanak, tsak az Isten' ítélőszéke elejébe tartoznak. Mindeneknek szabad azt tselekedni, a' mit a' törvények által meg nem tiltatott, és senki sem köteleztetik semmire, a' mit a' törvények kifejezett módon nem kívánnak. Minden polgárnak háza oly Szent Asylum (menedékhely), a' mellyet megsérteni bűn."

Hogy a' Buenos-Ayresiek és Chiliek tartottak valami a' Radiksból ellenek készülő nagy expeditziótól, mutatja az, hogy a' Perú ellen rendelt armádát még oua el nem inditották. Volt hát, ha szintén el nem evezhetett is a' Radiksi expeditzió, így is annyi haszna, hogy késleltette a' Perú ellen való hadi munkát. — Chilinek északi részében Capiapo nevű városban April. 3-dik, 4-dik, és 11-

dik napjain oly nagy földindulás volt, melly az egész várost semmivé tette. A' 3000 lakosok csak életjüket ragadhatták ki.

Spanyol Ország.

A' Madridi Udv. Ujság is tett már Sept. 7-dikén emlékezetet a' *Kadiksban* és *Leon* szigetén kiütött SárgaHidegről, de a' melly *Kadiksban* nem tett még oly nagy pusztítást, mint ezen szigeten. Aug. 26-dikától fogva senkinek se' szabad kijöni *Kadiksból*. A' Fő Kormányozó Gróf *Calderon*, *Utrera* mellett egy majorban telepedett-meg.

Német Ország.

Koblentzből Sept. 17-dikén irták, hogy *Görres* Urnak ily című munkáját, *Német Ország és a' Revolúzió*, melly most jött vala ki a' sajtó alól, a' Pruszsiai Országlószék 16-dikban elvettette. Itt még nem is lett volt ezen munka közönségessé, midőn meglepetett. Azonban az a' szerentséje volt, hogy mikor meglepték, az exemplároknak már csak egy negyed részét találták a' boltban, a' többit mind elküldözte volt már a' nyomtató, idegen Országokra.

Ujabb Ujságok.

London Sept. 17-dikén: — „Déli Skotziában *Glasgow* mellett, *Paisley* ban, vagy is inkább *Meikleriggs-Moor* nevű mezőn, nagy népzendülés történt. Itt is népgyűlés tartatván, innét a' lázszatók bementek *Paisleybe*, oda hozzájuk *Glasgowból* (ezen népes kereskedő városból) is sok nyughatalanok kimentek, és Sept. 11, 12 és 13-dik napjain oly tselekedetekre vetemedtek, hogy katonaságnak kellett reájok menni, 's a' Tamadási Aktát fel kellett olvasni. Azonban nem mondják, hogy valaki megölettetett volna, de sokak terhesen megsebesedtek. Sept. 14-dikén jött onnét a'

legújabb tudósítás, 's még ekkor se' álltathatott volt egészszén helyre a' tsendesség.

A *Londoni* közönség' tanátsának egy követsége, melynek a' Lordmájor maga volt vezérlője, 17-dikben a' *Carlton-Housei* kastélyba a' Régens Princzhez menvén, oly kérelmet nyujtott-be ezen tanátstól, hogy ő Kir. Hertzegsége a' *Manchesteri* Elöljáróknak 's Polgári katonaságnak az utolsó népgyűléskor elkövetett tselekedetjeit rendkívül való vizsgálás alá vétettetni méltóztassék. Ő Kir. Hertzegsége ekképpen felelt ezen követségnek: — „Legmélyebb bánkodással veszem a' *Londoni* Lordmájornak, Öregeknek 's közembereknek ezen hozzám intézett kérelmeket. Olyan időben, midőn a' rosz és nyughatalan indulatú emberek azon iparkodnak, hogy polgártársaikat feltüzesítsék, 's legvakmerőbb 's legálnokabb eszközök által őket a' Királyi Felség 's fennálló Constitúzió eránt való hűségtől és engedelmességtől elidegenítsék, a' közönséges tsendességnek fenntartatása legnagyobb mértékben függ az Elöljáróknak vigyázóságától és magok jó viselésétől; és ők a' magok kötelességeiknek buzgó, hűséges és szorgalmatos telyesítése által igasságos just szereznek magoknak arra, hogy a' Monárcha és Haza őket segítse 's tselekedeteiket helybehagyja. Nékem úgy látszik, hogy ti azon körülállások felől, mellyek a' *Manckesteri* gyűlést megelőzték és követték, nem vagytok pontosan tudósittatva. Azonban, ha tsakugyan meg talált történni, hogy azok, kiknek a' törvények betöltetését elő kellett volna segélleni, azokat inkább megsértették, nyilván vannak reájok nézve is a' törvénszékek; ezeknél segedelmet lehet ellenek is találni: de oly körülállások között, milyenek a' mostaniak, rendkívül való vizsgálódást tételni, ellenkezne a' kö-

zönséges igasságnak legvilágosabb principiumaival.“

B é t s.

Azon menyegzői fényes pompákról, mellyek a' Fels. Cs. Udvarnál véghez mentek, bővebben ezeket közli az Udvari Ujság: — A' megkérésre kineveztetett 's meghatalmazott Sz. Követet Gróf Schulenburg Urat szombaton Sept. 25-dikén a' maga szállásáról a' Cs. K. Udv. Főmarschal közönséges pompával az Udvarhoz felvívén, a' nagy czeremoniás szalába az ő Felsege thronusa elejébe vezette, a' hol a' reá bízott Felseges dolgot elvégezvén, ekkor Karolína Cs. Fő Hertzegaszszony előállott, a' Követ Ur által elejébe terjesztetett ajánlásra megfelelt, 's Szakszoniai *Fridrik Augustus* Királyi Princznek gyémántokkal gazdagon kirakatott képét általvette. Azután a' *Renunciatio* (az Austriai jusokról való lemondás) ment véghez a' Titkos Tanács szalájában, hol a' Követ Ur 's a' Titkos Tanácsos Urak mind jelen voltak az idevaló Fejedelem-Érsekkel egygyütt. — A' következő vasárnapon estve az özszeadattatás ment véghez, mint már előadtuk Prokuratio által, melly végre Felseges Urunk 's Felseges Aszszonyunk, ki a' Menyaszszony ő Cs. Fő Hertzegaszszonyságát a' karján vezette, Udvari fényes pompával az Augustinus Atyák' templomába besétáltak, ő Felsegek előtt, legelő az Udvarnokok egész gálában, a' Királyi Követ Ur, a' Pápa' Internuntiusa, 's a' Cs. Kir. Fő Hertzegek menvén, a' templomban az özszeadó Fő Pap, *Rudolph* ő Cs. Fő Hertzegsége által fogadtattak.

Az özszeadási czeremoniáknak végződése után ő Cs. Kir. Felsegek a' Menyaszszony ő Cs. K. Fő Hertzegaszszonyságával az Udvari szalába az előbbeni rendel és pompával vissza sétáltak, hol a' Menyaszszony ő Cs. Kir. Fő Hertzegaszszonysága a' Felseges Császár és Császárné jelenlétekben, az Udvari fő Tiszti karoktól, a' Követségi személyektől, a' Cs. Kir. Ministerektől 's Fő Aszszonyaságoktól, a' szerentséitető tisztelet-tételeket elfogadta. Ezt a' közönséges asztalhoz való ülés követte, melly körül a' Diplomatikai személyek 's a' Császári Királyi Udvarnokok udvarlottak, 's ennek is vége lévén, a' Felsegek ezen utolsók által a' magok belső szobáikba kísértettek.

Menyaszszony ő Császári Fő Hertzegaszszonysága tegnap (tsötörtökön) délelőtt indult útnak számos kísérellel, 29 szekerekkel, mellyek elejébe minden postaállásokon 124 lovak kivántatnak, Prágán által Culm felé, a' hova Oktober' 6-dikán érkezik-meg, 's a' hol az nap a' Szakszoniai Királyi Udvarnak való általadattatása véghez megyen.

A' Császári Királyi Felseges Udvar tegnap délután Shloszhofba vette útját, a' hol néhány napokat fog tölteni.

Nápolyi tudósítások szerént *Klementina* Császári Fő Hertzegaszszony, a' Salernói Hertzegné, 17-dik Septemberre virradó éjjel lebetegedvén, Princzaszszonyt szült, de a' ki a' megkeresztelés után nem soká meghalt. A' gyermekágyas Császári Fő Hertzegaszszony maga, oly jól van, mint az ilyen állapot enged.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Sept. 28-dikán 248 $\frac{5}{8}$ — 29-dikén 248 $\frac{3}{4}$ — 30-dikán 248 $\frac{5}{8}$ — forintot.

A' marhahúsnak fontja, Bétsben, Octoberre, 15 krajtzárra határoztatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Óda Csász. K. Fő Herczeg JÁNOSHOZ,
midőn Tisza-Tokajt meglátogatni ke-
gyelmesen méltóztatott volna, 's on-
nan Sáros-Patakra várattatott; az itt
lévő Ref. Collégiombeli Múzsák' ne-
vében, Május' 29-dik napján, 1819. eszt.

Felnyitja Pallász temploma rejtekit
Császári Herczeg Neked; előtted ég
Tömjénye oltárinn, 's az égre
Áldozatit felemelte Értted.

Benned hatalmas Hóst 's Tudomány' fiját
Tisztel; ki Mársnak vérpiatzánn nyerél
Örök borostyánt, és Apollót
Szüz seregébe feded 's betsülöd.

Tisztel, mivel már hős Neved' ismeri
Európa; mellynek védje valál, midőnn
A' mord Erőszak a' szabadság'
Színe alatt dühösen kirontott,

'S dülá sok Ország' csendes ugarjait,
'S a' Trónusoknak, mellyeket a' Világ'
Védjére rendelt a' Királyok'
Fő Ura, lett dühös ostromává.

Te Ausztriának győzni szokott vitéz
Népét vezetvén, megzaboláztad azt,
'S kevély tsoportit széllyel úzvén,
Viszszaveréd kirohant hatalmát.

Sírt a' Dühösség népe' veszélyeinn,
Átkozta bűnét, 's róla az égre ment
Vérfüst mutatta, hogy Te értted
Harczol az ügyvezető Igazság.

Ha mérge forralt új hevet, azt viszont
Elnyomtad, és a' nyert koszorút kifolyt
Vérébe mártád, 's az halálnak
Lábaihoz síjait temetted.

Királyi székek' karja körül Neved
Felírva fénylik; mellyeket olly vitéz
Tetteikkel őrzél, 's a' megépült
Emberiség' szava zeng 's magasztal.

A' Béke táblát metszete 's tetteid'
Feltartja; JÁNOS Herczegi hős Nevét
Éneklük a' népek, 's az érző
Hív Maradék ajakinn kizengi.

De zengi Pallász több jeles érdemid',
Kinek Te szentelt templomait 's remek
Mivének oskolájit önnkényt
Felkeresed 's vagy azok' paizssa.

Nem zárható-bé Ausztria 's több vidék
Vágyásod': onnét Tégedet a' szoros
'Tenger' tolongó habjain túl
Vitt tudomány-szerető figyelmed.

Megnézted a' bölcs Anglia tárjait,
A' kézi mivek' szebb remekit 's avúlt
Világ' ereklyéjit, 's kiterjedt
Ismereted' neveléd azokkal.

De illyen a' nagy Lelkek' örök becsű
Bélyegje; Phoebusz' 's Márs' tudománya is
Ő benne egyesülnek: így nagy
Czélhoz az elme 's erő segítik.

Múzágetává lett vala Herkulesz,
Kedvellen fegyvert 's szép tudományokat:
Így a' nagyobbik Scípio 's a'
Tyruszi hős maga Hannibál is.

Csudálja most is bölcs eszek a' Világ.
Így rólad is sok századok, óh becsült
Császári Herczeg! zengni fogják,
„Márs' fija 's Phoebusz' örökje vóltál.“

Térj hát be Pallász' nyílt kapujinn, jövel,
Nézd meg közöttünk szent helyeit, hol ő
Dicső Királyunknak 's Hazánknek
Hív sereget nevel a' javára.

Lássd templomábann! mint ragyog Austria'
Három világló csillaga, Ferdinand
Józseffel és Rajnerrel; engedd,
János is ott minékünk ragyogjon.

Élj! Élj! Athénénk zengi dicső Neved',
Császári Herczeg! 's e' tudomány' helyét
Védd pártfogással. Értted innen
Fogjuk az égre buzogni hálánk.

Vályi-Nagy Ferentz.

Folytatása azon Kamarális jószágok'
neveinek, mellyek betsüszerént 's illendő
reáadásért már conferáltattak: — Poga-
nye st Krassó Vármegyében, *Szelnicz-
ky Dánielnek* — Bukucez ugyan

ott, a' Bács Vármegyei eddig volt Physicusnak, Doktor *Mittermiller* Józsefnek — *Ladháza* és a' Bagoméri Fiscalis rész, *Aszalay* Lászlónak — *Maguri* Krassó Vármegyében, a' Sexárdi Postamesternek *Auguszt* Antalnak — *Nádas* Arad Vármegyében, *Marczibány* Imre Trentsin Vármegyei első V. Ispány és Kir. Tanácsos Urnak — *Krivina* Krassó Vármegyében *Solus* Antalnak — *Petersere* ugyan ott, a' Pétervárad Postamesternek *Theodorovics* Györgynek — *Macsova* ugyan ott, *Millio* Pesti özvegy Polgárnénak és két fíjajinak *Péternek* és *Antalnak* — *Kricsova* ugyan ott, *Melczer* Lukáts Fő Perceptornak, *Pettko* János Szolgabírónak, *Tarjány* János V. Fiskálisnak, *Kamenszky* Ilyés Archiváriusnak, *Fischer* József Krassó Vármegyei Commissariusnak, egymásközt lejendő öt egyenlő részre való felosztás képpen — *Taucz* Arad Vármegyében, *Kováts* János Aradi első V. Ispány Urnak, fele részint, a' más féle pedig egyenlő részekre való felosztásképpen *Bitto* Adalbert 2-dik V. Ispánynak *Schlachta* Gábor Fő Perceptornak 's *Bogdanovics* Demeter Cassaperceptornak confaráltak. — Hogy Unghvár Vármegyében *Salamon*, *Zahony*, és *Györötske*, ugyan ezen Vármegye' Fő Ispányának Méltóságos *Lonyai* Gábor Urnak confaráltak, már más alkalmatossággal megemléttük.

Magyar Ország' Fő Hadi Kormányzója, Ferdinándus K. Fő Hertzeg, Olasz Országi útozásából Münchenen keresztül mult hónapnak 20-dikán estve 9 órakor Budára, kivánt jó egészségben vissza érkezett. Más nap ő Kir. Hertzegsége azon nagy Hadi-gyakorlást tisztelte-meg jelenlétével, melly F. M. L. Báró Splényi vezérlése alatt Budán, Buda-Örs felé közönségesen tsudált készséggel és gyakorlottsággal tartatott. Ezen nagy Hadi-pró-

bá következő Katonatsapatok által tétett, u. m. Lutter, az előtt Járossy, egy Magyar Gran. Batalionja; Piret egy Olasz Gran. Batalionja; Kolloredo Mansfeld Gyalogjainak három Batalionja; Eszterházy Gyalog. három Batalionja; Toskána Vasas Lovasoknak egy osztálja, és öt Pattantyús Batteriák által. — Már előbb több készülő gyakorlások tartattak Pesten, 's 22-diken is ottan nagy tüzelés és ágyuzás között tétettek a' Hadi forgások; végre ma délután ismét Pesten a' fellyebb említett Katonaságnak öszveségesen való hadi munkálkodása fejezi be az őszi fegyvergyakorlásokat.

A' Magyar nyomtató műhelyekből mostanság kijött könyvek: —

„Közönséges Historiai - Biographiai Kézi-Lexikon, avagy Rövid Életleírások mind azoknak a' nevezetesebb személyeknek, a' kik magokat talentumaik, virtusaik, találmányaik, vitézségeik, mester-ség-míveik, és más akármelly jeles, vagy gonosz tetteik által esmértesekké tették; a' legrégebbsz történelmi időkől fogva a' jelenvaló időkig. — Készítette Mokry Benjamin. — Második Kötet. D—I. Pesten Trattner János Tamás betűivel, és költségével. 1819.“

„A' Természet vizsgálása. Irta Bonnet Károly 's a' t. Francia nyelvből Magyar nyelvre fordította Tóth Pál, Verőtzei Ref. Préd. — Harmadik Darab. — Pesten Trattner János Tamás betűivel és költségével. 1819.“

H i r d e t é s.

Közönségesen hírül adatik, hogy Unghváron, boldogult Kintzet Asszonyságnak jó készületű Patikája, az Officinával, kő házzal, és minden egyéb o latartozó épületekkel egygyütt, a' közelebb következő November hónapnak 3-dik napján, eladás végett közönséges kertyavetyére fog botsáttatni.